

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Õppimiskohustuse ja kutsehariduse reformi infotund

Ülle Matsin

Marelle Möll

Mari Tikerpuu

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Ühiskonnas kokku
lepitud sihid
ja
elluviimise taktika

Eesti 2035
Arukas, tegus, terve
rahvas ja tugev
majandus

Eesti Haridusvaldkonna
arengukava 2035

90% 20–24 aastaste
eagrupist
keskharidusega

Vabariigi Valitsuse
tegevusprogramm
2023 – 2027

Õppimiskohustus
täisealiseks saamiseni
või kutsekvalifikatsiooni
omandamiseni

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

KUI PALJU JÄÄB MADALA HARIDUSTASEMEGA?

0,3%

Langeb välja
põhikoolist

≈140

inimest aastas

18,8%

PK lõpetajatest ei
jõua 4a jooksul
keskhariduseni

≈2100

inimest aastas

>2000

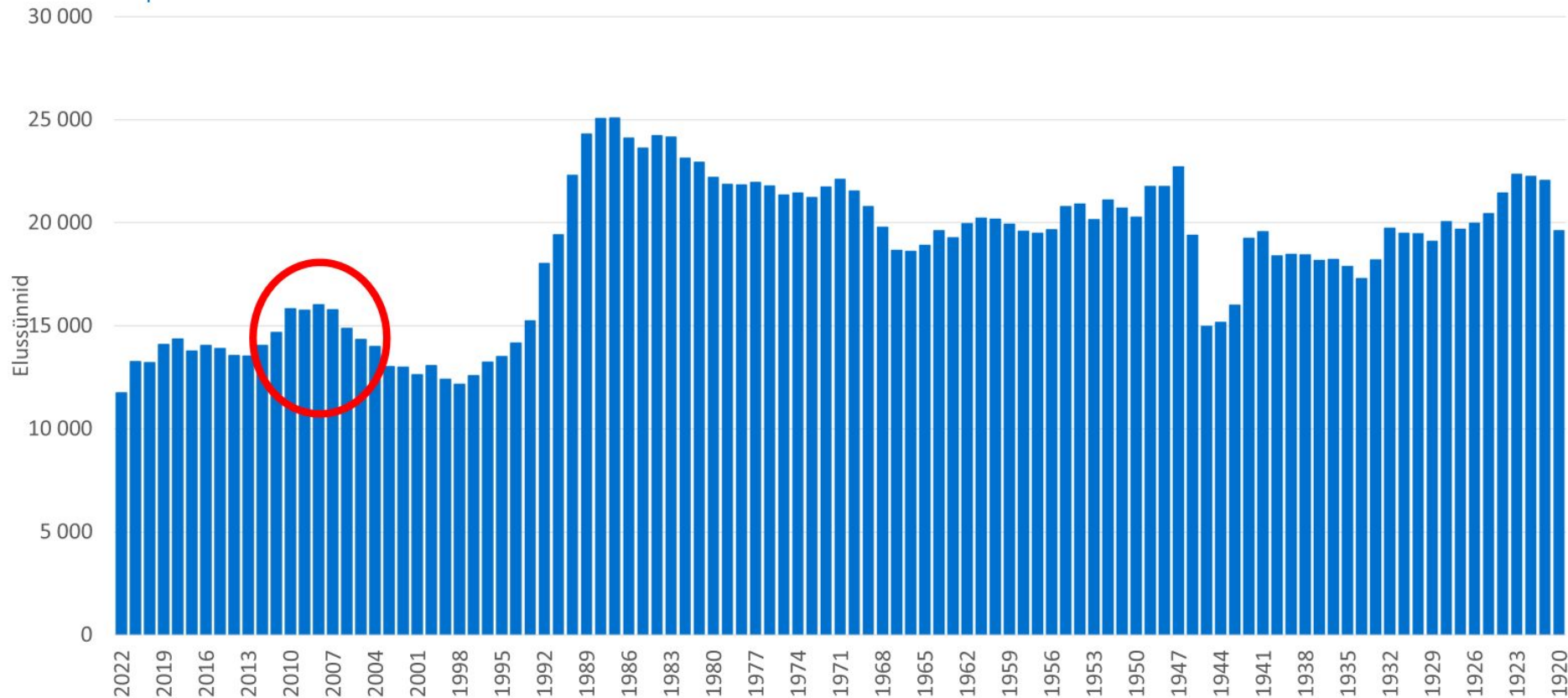
inimest aastas jääb
madala haridusega

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

...rahvastiku vähenemine ja vananemine on päris asi - iga laps Eestis on kulla hinnaga

Allikas: Statistikaamet

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Õppimiskohustus jõustub

1. sept 2025 ja
rakendub **neile, kes 31.
augustiks 2025 pole
koolikohustust täitnud**

Definitsioon

- Õppimiskohustus on kohustus osaleda põhi-, kesk- või kutseharidusõppes omandades teadmisi, oskusi ja pädevusi enda arengu tagamiseks.
- Isik on õppimiskohustuslik 18-aastaseks saamiseni. Õppimiskohustus loetakse täidetuks enne 18-aastaseks saamist juhul, kui isik on omandanud kesk- või kutsehariduse.

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

PÕHIHARIDUSÕPE
INDIVIDUALISEERI
TUMAKS –
MITTEFORMAAL-
ÕPPE RESSURSS

KARJÄÄRITEENUS
TULEB TAGADA
IGALE NOORELE
ÕPPE VÄLTET

SISSEASTUMISEL
EI KUKU KEEGI
MAHA (SAIS)

VAJADUSPÕHINE
AEG: LISAÕPE JA
ETTEVALMISTAV
ÕPE

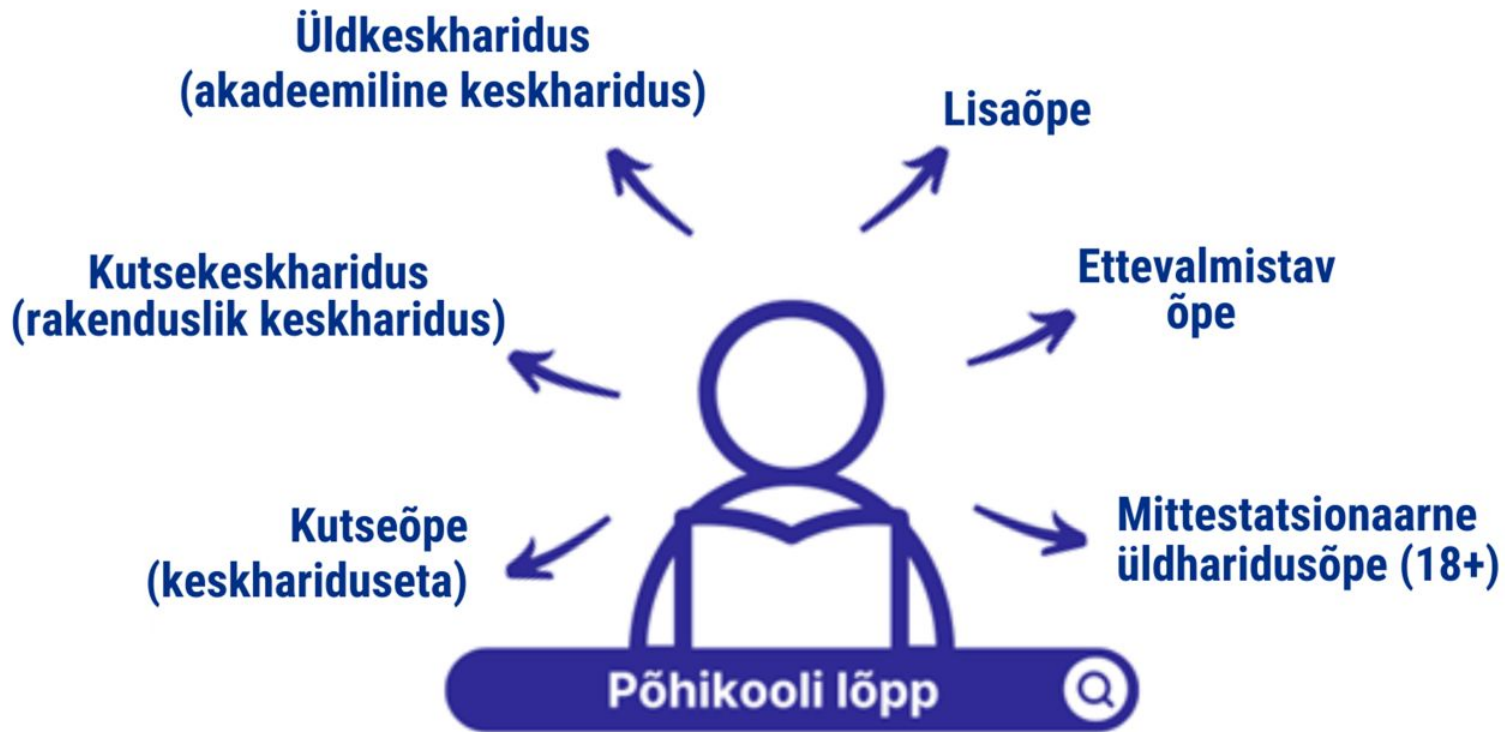
INDIVIDUAALSE-
MAD ÕPITEED
KESKHARIDUSE
TASEMEL ->
ÜHTNE
ARVESTUSPUNKT

KUTSEKESKHARI-
DUSÕPPES UUED
ERIALAD,
PAINDLIKUM
LÄBIMINE

KOV SEIRAB JA
TOETAB

KOOL SEIRAB JA
TOETAB

Muutub vastuvõtt 2026, et iga noor saaks oma õpiteed jätkata

JAAUARI
LÕPUKS
VASTUVÕTU-
TINGIMUSTE
AVALDAMINE

ÜHTNE AEG
VASTUVÕTU-
TEGEVUSTE
LÄBIVIIMISEKS

ÜHTNE AEG
ÕPPEKOHA
PAKKUMISEKS

JÄTKU-
VASTUVÕTT
AUGUSTI
LÕPUNI

AASTARINGNE
VASTUVÕTT
VABADELE
ÕPPEKOHTADELE,
ETTEVALMISTAVA
SSE ÕPPESSE

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

**Mis siis õigupoolest
muutub?**

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Kutseõppe võimalused

Mis muutub?

Suurim muutuja on kutsekeskharidus, mis on alternatiiv gümnaasiumile.
Seega noortele suunatud õppekavade ja -kohtade suurendamine

- ✓ Õppesisud on muutunud.
- ✓ Laiapõhjalised valdkondlikud õppekavad. Valdkondlik sisenemine ja „küpsimine“ spetsialiseerumise valikuni.
- ✓ Personaalsemad valikud õppekava sees läbi õppija valiku (nt akadeemilised vs rakenduslikud valikud, vabaõpingud).
- ✓ Tugevdame üldharidusõpet 30-lt 80 EKAP-ni puhast üldharidusõpet.

Juba 2025/26 õ.a. oleme suurendanud õppekohti üle Eesti 753 kohta sh Tallinnas 361 kohta.

Vana ja Uus kutsekeskhariduse mudel

Vana			UUS	
Kogumaht	180 EKAP (3 aastat)		240 EKAP (4 aastat)	
Üldõpingud	30 EKAP		80 EKAP	
Põhiõpingud	123 EKAP		125 EKAP	
Valikõpingud	27 EKAP (min. 15%)		30 EKAP	
Vabaõpingud	0		5 EKAP	

Uued laiapõhjalised 4-aastased kutsekeskhariduse õppekavad

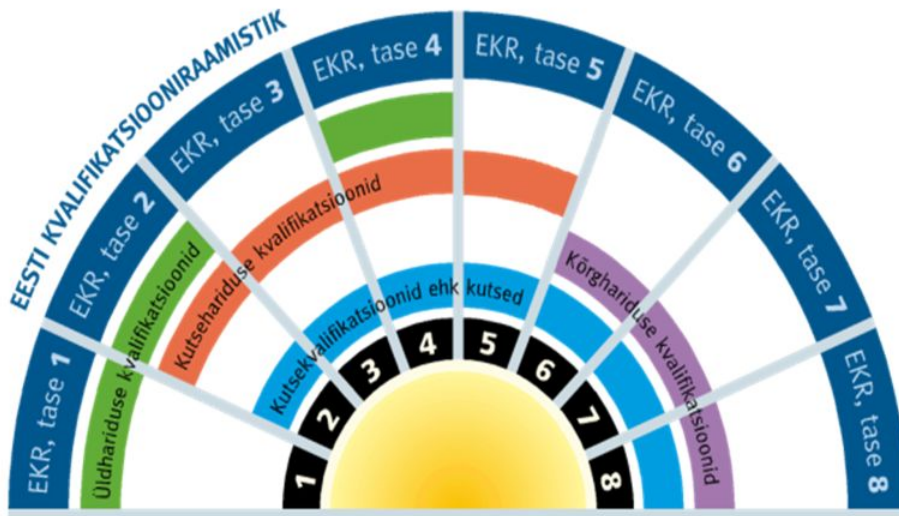
Ehitustehnoloogiad	Ilu ja heaoluteenused
Energeetika- ja automaatikaseadmete tehnoloogia	Jätkusuutlik ettevõtluskorraldus
Masintööstlustehnoloogia	Külalismajandus
Mehitama sõidukid	Logistika ja laonduse korraldus
Puittoodete tehnoloogia	Meedia ja visuaaltehnoloogia
Targa maja tehnosüsteemid	Tekstiilitoodete disain ja tehnoloogia
Tehnoloogiliste protsesside operaator	Telekommunikatsioon ja digiside
Tööstuse digitehnoloogia	Toiduainete tehnoloogia

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

EKR tasemed

Eesti kaheksa-tasemeline kvalifikatsiooniraamistik

Täiskasvanute õpe

- ✓ Et teha ruumi kutsekeskhariduse õppekohtadele (ehk noortele), oleme piiranud täiskasvanute õppimisvõimalusi ning reguleerinud tasuta õppimise õigusi.
- ✓ Regulatsioon ei ole lausaline vaid on persoonipõhine.
- ✓ Samas pakume täiskasvanutele tasemeõppe alternatiive.
- ✓ Pildis on mikrokvalifikatsioonide pakkumine ja täienduskoolituse maastiku korrastamine, mille alla käib ka kutseõppe õppekavade korrastamine.

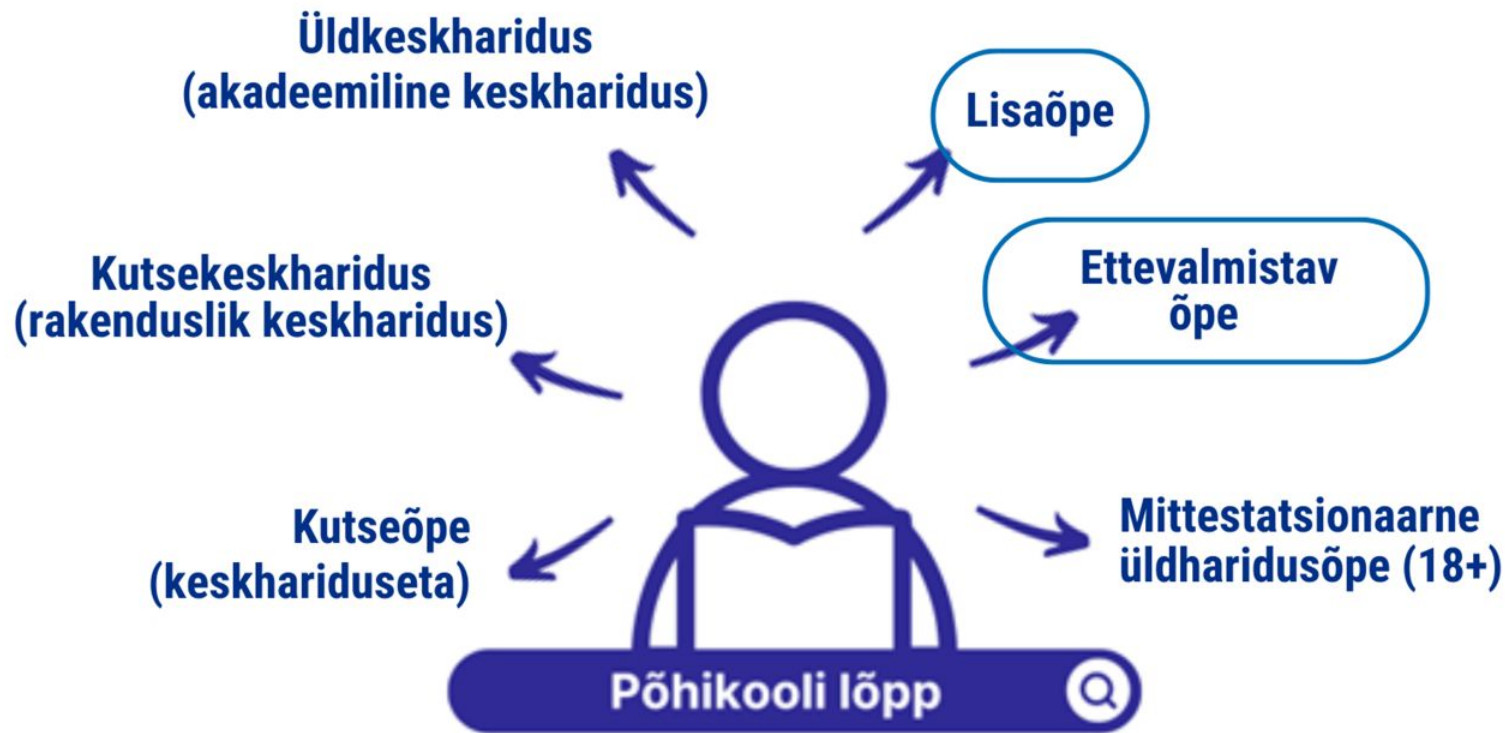
Tasuta õppimise õiguse reguleerimine

Õppekulude hüvitamise kohustus tekib õpilastel, kes on:

1. koolituskohale kandideerides eelnevalt juba vastu võetud tasuta kutseõppe tasemeõppesse või immatrikuleeritud tasuta kõrghariduse tasemeõppesse;
2. vastuvõtmisele eelneva **10 aasta** jooksul lõpetanud **tasuta kõrghariduse** tasemeõppe;
3. vastuvõtmisele eelneva **5 aasta** jooksul lõpetanud tasuta sama või kõrgema taseme **kutseõppe**, välja arvatud juhul kui ta asub õppima lõpetatud taseme jätkuõppes;
4. vastuvõtuvõtmisele eelnevalt **kahel korral kutseõppe** tasemeõppesse vastu võetud ja mõlemal korral õpingud **katkestanud** ning viimasest katkestamisest on möödas lühem aeg kui 5 aastat;
5. asub õppima **võõrkeeles** läbiviidavas tasemeõppes.

Punktis 2 ja 3 nimetatud tasu nõudmise alust ei rakendata kuni 2030 aasta 1. septembrini **kuni 26-aastasele õpilasele**, kes asub õppima teist korda sama taseme kutseõppesse või on lõpetanud kõrgharidustaseme tasuta õppe.

Samal ajal saab isik õppida ühel tasuta keskhariiduse järgsel tasemeõppe koolituskohal.

...aga kui noor pole päriselt valmis edasi liikuma?

LISAÕPE

- tõhustatud ja eritoe lastele
- põhikooli juures
- üks õppeaasta
- eesmärk sotsiaalne küpsus + õpitee jätkamise valik

ETTEVALMISTAV ÕPE

- põhikooli lõpetanud noor (kuni 26 a)
- riigikoolide juures
- üks õppeaasta, vajadusel lühem/pikem
- eesmärk järgneva õpitee valik

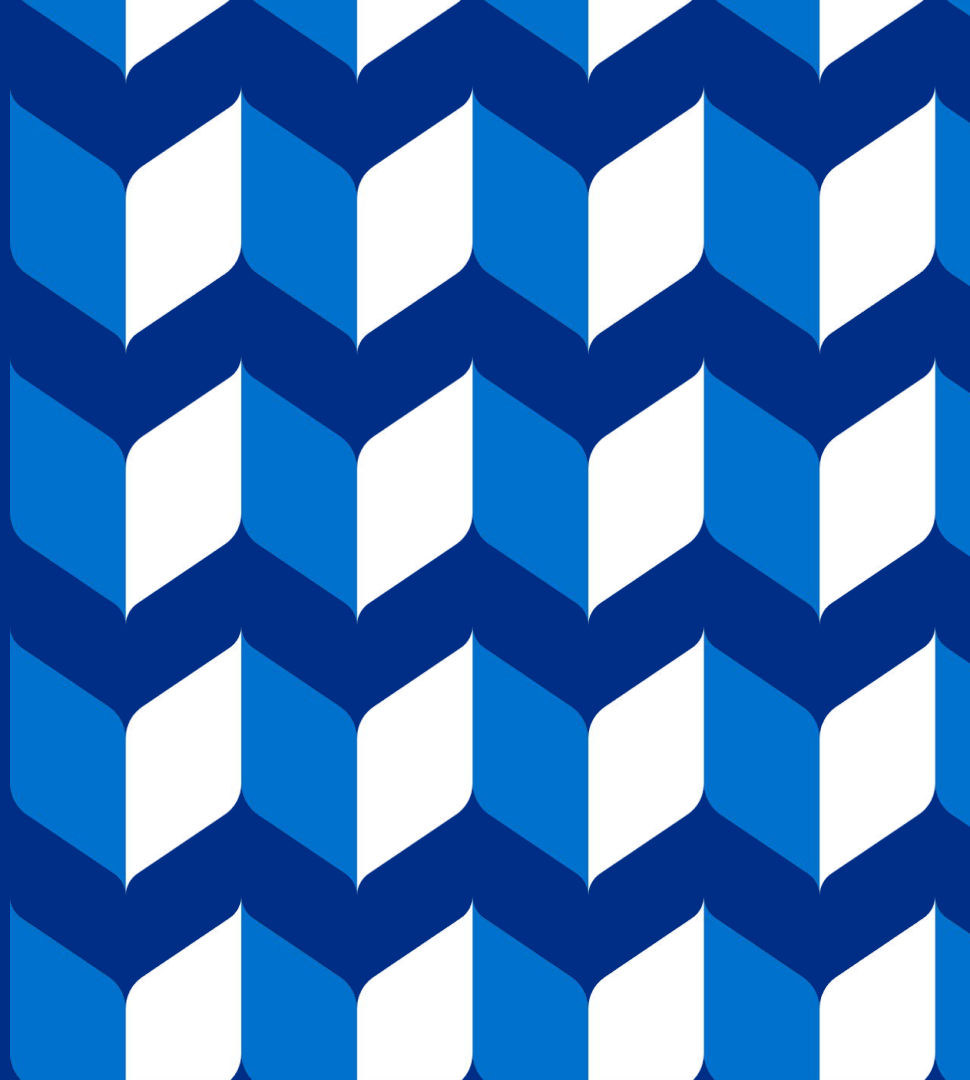

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Ootused koolile?

ÕPPES
PÜSIMISE
SEIRE

ÕPITEE
VALIKU TUGI

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

2 nädala jooksul:

- põhjused + puudumised +
- Õpivõlgnevused +
- tugispetsialisti või õpetaja hinnang

VÄLJALANGEMIS-
OHU SEIRE – UUS
ASI!

KOOLI TASANDI
MEETMETE
RAKENDAMINE

MEETMETE
TÕHUSUSE
HINDAMINE

KUI EI OLE TÕHUS
=> MÄRGE
INFOSÜSTEEMI =>
KOV TÖÖLAUALE

KOOL SEIRAB JA
TOETAB

- (Täiendava) **toe vajadus**
- Individuaalse õppekava vajadus
- (arengu)vestlus
- Karjääriteenuste vajadus
- KOV teiste valdkondade teenuste vajadus

Koolis üks
vastutav isik

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

ÕPITEE VALIKU TUGI KOOLIS MIDA TEHA KARJÄÄRIÕPPEGA?

**PIIRKONDLIKE
KARJÄÄRITEENUSTE
MUDELITE
TEENUSDISAIN (2023)**

vähemalt lk 21 - 26

https://harno.ee/sites/default/files/documents/2023-12/Tutvu%20ka%20piirkondlike%20karj%C3%A4%C3%A4riteenuste%20mudeli%20raportiga_0.pdf

Minge tee
tandemina!

**AJAKOHA STATUD
ÕPPEKA VADE
RAKENDUSTUGI
(ÜLDPÄDEVUSED)**

<https://projektid.edu.ee/pages/viewpage.action?pageId=211454834>

**KARJÄÄRIÕPETUS
AINERAAMAT
PÕHIKOO LI ÕPETAJALE
(2023)**

<https://e-koolikott.ee/et/oppematerjal/34017-Karjaariopetuse-aineraamat>

**SOOVITUSED
KVALITEETSE
KARJÄÄRITEENUSE
PAKKUMISEKS KOOLIS
(2025 veebruar)**

<https://www.youtube.com/watch?v=LCKrixYpw9A&list=PLFWky0KrstphD0XEfaFQBqEwropF3blA&index=5>

**KUTSEHARIDUSEGA
KOOSTÖÖ
KARJÄÄRIÕPPE
LÄBIVIIMISEL
(valikmoodulid,
valikõppeaine)**

**14.02 Distsantsilt
Targemaks sarjas**

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Ootused KOVile?

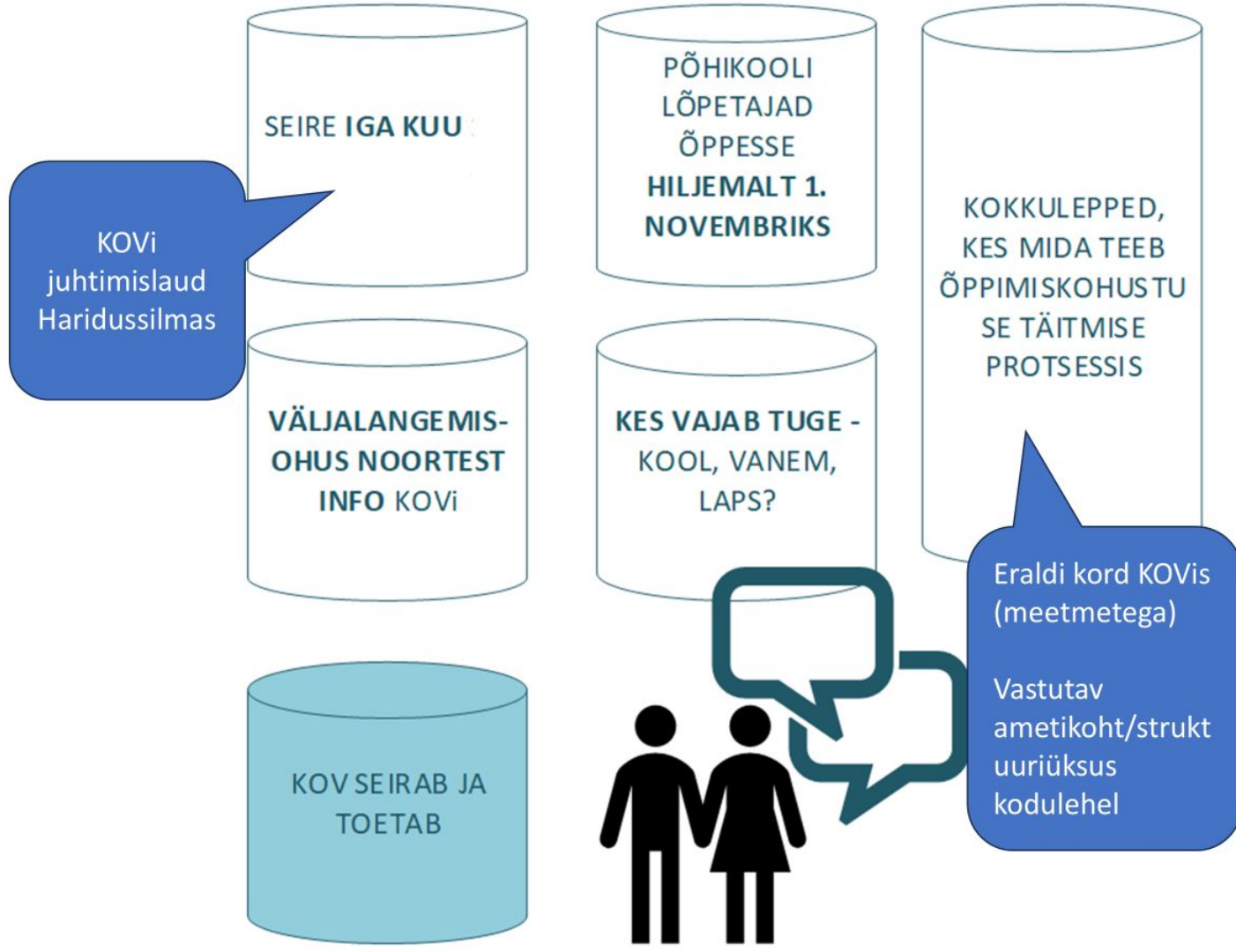
ÕPPES
PÜSIMISE
SEIRE

VAJADUS-
PÕHINE
SEKKUMINE

ÕPPESSE
JÕUDMISE
TOETAMINE

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Ülevaade

Ei täida õppimiskohust

Väljalangemisohus

Ülevaade

Linnaosa

Kõik

Õppeasutus

Kõik

EHIS staatus

Kõik

SAIS staatus

Kõik

Väljalangemisohus

Kõik

Lähtesta filtrid

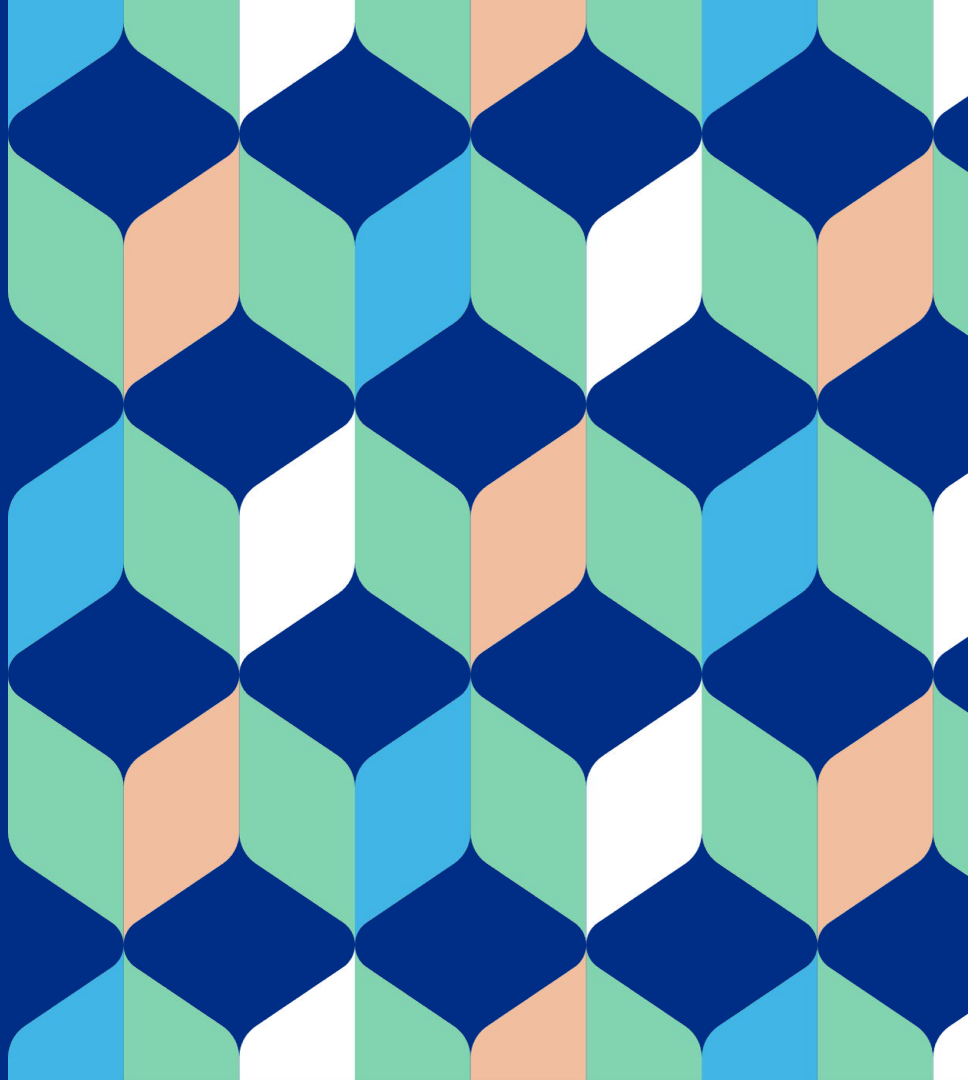
Eesnimi	Perekonnanimi	Elukoht	Õppeasutus	Klass	EHIS staatus	Väljalangemisohus	SAIS staatus
Siiri	Sirel	Õõbiku 8, Tartu	Tartu Tamme Kool	9	lõpetanud	-	kandideerib
Toomas	Kirss	Marja 16-5, Tartu	Tartu Tamme Gümnaasium	10	väljaarvatud	-	-
Pille	Põök	Kassisilma 9, Tartu	Tartu Raatuse Kool	8	õpib	väljalangemisohus	-
Riin	Nurm	Raba 8-3, Tartu	Tartu Raatuse Kool	9	väljaarvatud	-	-
Robert	Lõvisüda	Kitsas 1-2, Tartu	Tartu Mart Reiniku Kool	8	õpib	väljalangemisohus	-
Ronja	Raamat	Õunapuu 4-5, Tartu	Tartu Mart Reiniku Kool	8	väljaarvatud	-	-
Karl	Karu	Õnne 13-4, Tartu	Tartu Karlova Kool	8	väljaarvatud	-	-

Vanema andmed

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Aga ...lapsevanema ülesanded?

Seadusliku esindaja kohustused

- loob õppimiskohustuslikule lapsele **kodus õppimist võimaldavad tingimused** ja õppes osalemise eeldused;
- kasutab igapäevaseks infovahetuseks **kooli määratud infokanalit**;
- **jälgib õppimise edenemist** ja teavitab probleemide korral kooli;
- esitab koolile oma **kontaktandmed** ja teavitab nende muutustest;
- **pöördub** kooli ettepanekul **koolivälise nõustamismeeskonna** poole;
- taotleb vajaduse korral koolilt ja lapse elukohajärgselt valla- või linnavalitsuselt **lapse õppimiskohustuse täitmist toetavate meetmete rakendamist** ning kasutab neid meetmeid;

Seadusliku esindaja kohustused (2)

- algatab vajaduse korral **õpilase arengut toetava vestluse**, osaleb õpilase arengut toetaval vestlusel ja panustab lapse õpitee valikuvõimaluste väljaselgitamisse
- esitab taotluse lapse põhikooli vastuvõtmiseks ja kinnitab lapse taotluse edasiõppimiseks pärast põhihariduse omandamist
- tutvub õppekorraldust reguleerivate aktidega, mis on **avalikustatud kooli veebilehel**, ja täidab teda puudutavaid sätteid
- teeb koostööd** kooliga ja lapse elukohajärgse valla- või linnavalitsusega

Kui seaduslik esindaja ei täida käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kohustusi, võtab valla- või linnavalitsus kasutusele lapse õiguste kaitseks vajalikud meetmed

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Suur tänu!